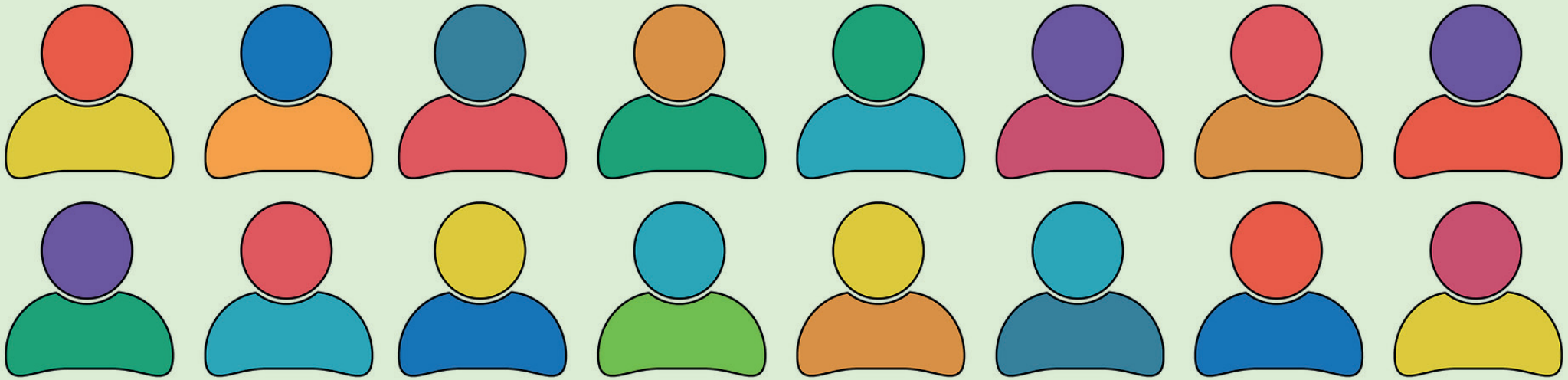
We doen het Samen en Iedereen doet mee!

START NOTA INCLUSIE 2022

Gemeente Aalten

Inhoudsopgave

1 **Inleiding** 5
1.1 Recente ontwikkelingen sociaal domein 5
1.2 Wat is inclusie? 7

2 **Ons idee** 8
2.1 Wettelijk kader 9

3 **Samenwerken met ervaringsdeskundigen** 11
3.1 De weg tot nu toe 11

4 **Rol van de gemeente** 12
4.1 Goede voorbeelden uit de gemeente Aalten 13

5 **Uitgangspunten** 14
5.1 Aandachtspunten 2022 - 2023 16

6 **Plan van aanpak 2022-2023** 18
6.1 Toegankelijkheid 18
6.2 Vrije tijd 18
6.3 Vervoer 19
6.4 Werk en inkomen 19
6.5 Diversiteit 19

7 **Op weg naar een inclusie-agenda** 20
7.1 Uitvoering 20
7.2 Vervolgroute van deze notitie/ Inclusie Agenda 21

BIJLAGE 1 - Betrokken ervaringsdeskundigen 23
BIJLAGE 2 - Over het VN-verdrag 24
BIJLAGE 3 - Voorbeelden van inclusie in de gemeente Aalten 26

“Oplossingen vind je niet door met je vinger te wijzen maar door je hand te reiken”

Aysha Taryam

Met elkaar werken aan een inclusieve gemeente Aalten

1. Inleiding

Sinds juli 2016 geldt het VN-verdrag handicap in Nederland. Het doel van dit verdrag is dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Ongeveer 2 miljoen Nederlanders hebben een beperking. Denk hierbij aan een (licht) verstandelijke beperking, zitten in een rolstoel, zijn doof of blind of hebben geestelijke problemen. Deze mensen willen net als iedereen meedoen in de samenleving. Maar daarbij lopen zij vaak letterlijk en figuurlijk tegen obstakels aan. Soms zichtbaar, zoals onleesbare informatie op een website of een fysieke drempel voor de ingang van een winkel of restaurant. Maar ook verborgen obstakels, zoals minder kans op de arbeidsmarkt; minder mogelijkheden om (door) te leren, mee te doen aan sport of cultuur. Heel vaak hebben mensen met een beperking ook minder sociale contacten.

Het verdrag stelt dat mensen met beperkingen niet mogen worden uitgesloten van het meedoen in onze samenleving. Dat is een goede aanvulling op het gemeentelijk streven naar een prettig klimaat voor al haar inwoners. Toegankelijkheid van publieke ruimte, gebouwen, verenigingen, werk en inkomen krijgen in het verdrag veel aandacht. Maar het verdrag heeft ook aandacht voor onderwerpen die nu belangrijker zijn geworden. Zoals aandacht voor de beperkte bewegingsvrijheid van sommige inwoners. De gemeente Aalten is een Global Goals gemeente waarbij de doelen gericht zijn om er samen voor te zorgen dat de wereld gezonder, rechtvaardiger en duurzamer wordt. Het heeft daarmee ook een grote rol bij het vormen van een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Ook de gemeente Aalten wil hieraan een bijdrage leveren. In deze start nota staan onze ambities beschreven die betrekking hebben op het brede sociaal domein van de gemeente Aalten.

De totstandkoming van deze visie is gestart met de uitkomst van een eerder in gang gezet ontwikkelingsproces om een gewenste aanpassing van het brede sociaal domein vorm te geven. Deze start nota is het vervolg op deze veranderingen. Daar horen richtingen (vertrekpunten) bij, die de basis vormen voor het verder te ontwikkelen beleid van het brede sociaal domein. Daarmee is een start gegeven voor een inclusievere gemeente, dit is een proces over meerdere jaren omdat niet alle gewenste doelen meteen behaald kunnen worden. Deze start nota heeft niet alleen invloed op het brede sociaal domein maar bevat ook uitgangspunten voor beleidsterreinen als verkeer en vervoer, wonen, openbare orde en veiligheid, openbare werken, grondgebied en communicatie. De gemeente is met inwoners hierover in gesprek gegaan. De boodschap die de gemeente uitdraagt is: meer verantwoordelijkheid naar de inwoners en minder regelen vanuit de (centrale overheid). Het is belangrijk dat de gemeente in gesprek blijft met inwoners hierover.

1.1 Recente ontwikkelingen sociaal domein

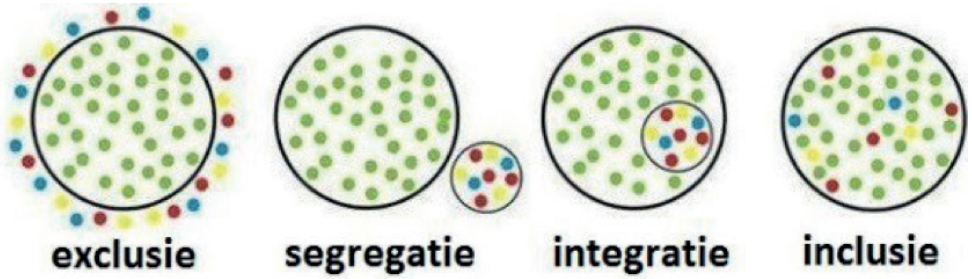
In het brede sociaal domein zijn diverse ontwikkelingen gaande:

- Ondersteuning van mensen is meer geografisch georganiseerd dan vanuit doelgroepen;
- De focus verschuift van hun beperking naar wat mensen wel kunnen om mee te doen;
- Er is meer aandacht voor de omgeving om een persoon heen dan alleen de persoon zelf;
- De aanpak van problemen van mensen wordt steeds meer maatwerk en integraal bekeken in plaats van los van elkaar.

1.2 Wat is inclusie?

Inclusie gaat over deelnemen (participatie) van iedere inwoner aan de samenleving. Deelname zonder dat verschil gemaakt wordt op basis van leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten en beperkingen (gelijkheid). Er is sprake van acceptatie en betrokkenheid bij elkaar (solidariteit). Iedereen mag zelf besluiten om mee te doen (autonomie).

Een inclusieve samenleving is een samenleving waaraan iedereen optimaal kan deelnemen, zie ook de afbeelding hieronder.

Door bewustwording, ontmoeting en toegankelijkheid kan inclusie worden verbeterd. Alleen als je je bewust bent dat iedereen gelijk is en je elkaar treft, spreekt en begrijpt, kan een inclusieve samenleving tot stand worden gebracht. Een inclusieve samenleving betreft dus niet (alleen) op mensen met een beperking maar gaat over de gehele samenleving, zonder te kijken naar beperking, gender, afkomst, leeftijd, inkomen ect.

- Exclusie: kwetsbare inwoners worden uitgesloten;
- Segregatie: kwetsbare inwoners worden apart gezet in een groep buiten de maatschappij geplaatst (op onderdelen de huidige situatie);
- Integratie: kwetsbare inwoners worden als apart gezette groep in de samenleving geplaats (op onderdelen de huidige situatie);
- Inclusie: geïntegreerd, waarbij iedereen deel uitmaakt van het maatschappelijk verkeer (dit is de gewenste situatie).

Om ervoor te zorgen dat in de toekomst iedereen betekenisvol kan deelnemen aan de samenleving, is actie nodig. Kleine aanpassingen alleen zijn niet voldoende. Er is een ombuiging in denken en doen nodig.

Doel is het versterken van de eigen kracht van onze inwoners, van samen- en zelfredzaamheid en van het vergroten van de effectiviteit en efficiëntie van de ondersteuning. Dit vergt een andere houding. Ook van de gemeente. Ook al is het soms nodig dat de burgemeester, als het niet anders kan, ook mensen tijdelijk buiten de samenleving moet zetten door uithuisplaatsing.

- Van verzekerd denken waarin een inwoner ‘recht’ heeft op voorzieningen, naar het onderzoeken van wat nodig is, in alle redelijkheid;
- Van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’;
- Van denken in bestaande producten, naar maatregelen die nodig zijn om deel te nemen aan de samenleving;
- Van een focus op de individuele inwoner naar de gemeenschappen waar de inwoner deel van uit maakt;
- Van afzonderlijke organisatiebelangen naar de gemeenschappelijke maatschappelijke opdracht.

Deze ombuiging is voor ons de kern van het begrip ‘transformeren’. Daarbij liggen de pasklare oplossingen niet op tafel. Transformeren is vooral een zoektocht naar een ander samenspel tussen inwoners, organisaties en gemeente.

2. Ons idee

De gemeente Aalten streeft ernaar om een inclusieve gemeente te zijn, waarbij iedereen, ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking mee kan doen aan reguliere activiteiten op het gebied van onderwijs, participatie, zorg en welzijn. Helaas zijn er nog altijd mensen die om verschillende redenen worden buitengesloten. Bijvoorbeeld door een beperking, hun leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit. Maar ook door armoede, schulden, verwardheid of laaggeletterdheid. Een inclusieve samenleving bereik je niet zomaar.

Als gemeente hebben we hierin ook al heel wat gedaan maar het blijft een continu proces. In bijlage 3 staat beschreven wat al in gang is gezet of wat al bereikt is op gebied van inclusie. We blijven eraan werken om inclusiviteit bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen te bekijken en mee te wegen.

Wanneer ben je als gemeente inclusief? Als het gemeentebreed gewoon geworden is om rekening te houden met inclusiviteit. Dus als het bij iedereen bekend is en het geen agenda punt meer hoeft te zijn. Dat is niet van vandaag op morgen gerealiseerd. Daarvoor zijn we samen aan zet!

Het streven is om zoveel mogelijk mensen, met of zonder beperking, mee te laten doen aan het maatschappelijk verkeer. Het VN-verdrag (toegelicht in de bijlage) over de rechten van personen met een handicap geldt sinds 2017 ook in Nederland. Het verdrag geeft handvatten om zoveel mogelijk mensen te laten meedoen.

Een Tweede Kamer Studiegroep (commissie Dannenberg) heeft aangegeven dat inclusie betekent dat de kwetsbare inwoners maximaal worden aangesproken op hun zelfmanagement, zoveel mogelijk deel uitmaken van het gewone maatschappelijke verkeer en bronnen benutten van informele steun.

Zelfmanagement betekent zelfstandig keuzes maken en eigen verantwoordelijkheid nemen voor het leven, en de keuzes die daarbij komen kijken.
De rode draad is dat er veel belang wordt gehecht aan het feit dat mensen (met name kwetsbare groepen als jeugd, ouderen, minima, mensen met een beperking) niet buiten de boot vallen. Een samenleving die niemand wil uitsluiten, moet om te beginnen toegankelijk zijn, voor iedereen. Dat gaat verder dan de juiste deurbreedte en het weghalen van (fysieke) drempels.

Inclusie vraagt ook een afname van sociale drempels; een andere houding, mentaliteit, respect en begrip voor elkaar. Het gaat erom hoe mensen worden bejegend en over goede informatie met betrekking tot toegankelijkheid. Dat betreft alle levensterreinen en reikt van bouwen, wonen en onderwijs tot voorzieningen voor sport, ontspanning en cultuur, van winkels en kantoren tot publieke gebouwen. In deze start notitie wordt een aangezet gegeven tot een inclusieve gemeente.

Omdat dit een doorlopend proces is waarin niet alle thema's tegelijk aan bod komen, zijn er met behulp van de ervaringsdeskundigen keuzes gemaakt. Dat betekent echter niet dat andere belangrijke onderwerpen niet aan bod komen. Daarbij het proces Plan-Do-Check-Act volgend, waardoor er tijd en ruimte is om op termijn ook andere onderwerpen aan bod te laten komen.

2.1 Wettelijk kader

Aandacht voor inclusie is vastgelegd in wet- en regelgeving. Daarnaast heeft de gemeente Alten vastgelegd dat zij structureel aandacht wil geven aan inclusie. In deze paragraaf worden deze kaders uitgelegd.

VN-Verdrag

In juli 2016 heeft Nederland het VN-Verdrag rechten voor mensen met een handicap (verder: VN-Verdrag) geratificeerd. Met de ratificatie van dit VN-Verdrag is aan de Jeugdwet, de WMO en de Participatiewet de verplichting toegevoegd om in een periodiek plan op te nemen hoe de gemeenteraad uitvoering geeft aan het VN-Verdrag.

Besluit Toegankelijkheid

Tegelijkertijd stelt het Besluit Toegankelijkheid dat alle sectoren, dus ook de overheid, een actieplan moeten maken waarin zij aangeven hoe zij werken aan de geleidelijke verwezenlijking van de algemene toegankelijkheid.
Met toegankelijkheid wordt niet alleen de fysieke toegankelijkheid (ergens kunnen komen) bedoeld, maar ook de toegankelijkheid van informatie. Toegankelijke informatie betekent dat iedereen de informatie kan vinden op een manier die passend is.

Raadsprogramma

In het raadsprogramma van de gemeente Aalten 2018-2022 staat de inclusieve samenleving ook als aandachtspunt genoemd. De raad wil dat er een uitvoeringsprogramma komt ter bevordering van een inclusieve samenleving. Ook in het nieuwe raadsprogramma 2022-2026 komt dit ongetwijfeld aan de orde.

Onderwerpen zijn onder andere fysieke toegankelijkheid, toegankelijkheid van overheidsinformatie en voorzieningen voor mensen met een beperking, waaronder openbare toiletten.

3. Samenwerken met ervaringsdeskundigen

Eén van de uitgangspunten om te komen tot een inclusie-agenda is dat met name ervaringsdeskundigen betrokken worden bij het maken van beleid. Zij weten immers als geen ander welke drempels er zijn en hoe deze weggenomen kunnen worden. Daarom zijn zij al vanaf het begin van de beleidsontwikkeling betrokken en zijn ervaringsdeskundigen gevraagd hierover mee te denken.

Dit principe is ook vastgelegd in de nota Burgerparticipatie die de raad onlangs heeft vastgesteld. Daarbij is het belangrijk te letten op de diversiteit van de doelgroep. Want iemand in een rolstoel heeft andere behoeften dan bijvoorbeeld mensen met een andere culturele achtergrond. Daarom zijn er regelmatig bijeenkomsten georganiseerd waarin ervaringsdeskundigen gevraagd werden om mee te denken (over bijvoorbeeld deze start nota). Maar ook voor het vervolg zijn zij van groot belang, zoals bijvoorbeeld bij de vorming van werkgroepen. Als gemeente willen wij natuurlijk niet achterblijven en leggen we met deze start nota een basis voor de eerste inclusie agenda van de gemeente Aalten. De gemeente Aalten streeft, onder meer voor haar inwoners, naar een prettig woon-, werk-, verblijf- en leefklimaat.

3.1 De weg tot nu toe

Om te weten in hoeverre iedereen in de gemeente Aalten mee kan doen en wat verbeterd moet worden, zijn mensen met diverse achtergronden gevraagd mee te denken: mensen met een lichamelijke beperking, met een verstandelijke beperking, met psychische kwetsbaarheid. Ook mensen met een andere culturele achtergrond, ouderen en sociaal betrokkenen is gevraagd mee te denken wat de speerpunten zijn (voor de deelnemers, zie de bijlage).

Als gevolg van de beperkende maatregelen vanwege Corona is alleen de startbijeenkomst een fysieke bijeenkomst geweest. De deelnemers hebben na de eerste fysieke bijeenkomst ‘op afstand’ hun inbreng, ideeën, commentaar en adviezen kunnen leveren. Dit is gerealiseerd door middel van mailverkeer en telefonisch contact. Daarnaast zijn er vijf onlinebijeenkomsten geweest.

Concrete acties die ervaringsdeskundigen hebben genoemd en later in deze start nota verder worden uitgewerkt:

- Instellen meldpunt inclusie;
- Publiceren van ervaringsverhalen in de weekbladen en sociale media;
- Voorlichting aan inwoners;
- Maken van afspraken dat bij planvorming voor herinrichting wegen toegankelijkheid structureel wordt meegenomen;
- Bevorderen dat door de gemeente Aalten begrijpelijke informatie gegeven;
- Bekend maken aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen;
- Onderzoeken welke kansen er zijn voor samenwerking tussen de taakvelden binnen de gemeente op gebied van toegankelijkheid;
- In samenwerking met lokale ondernemers toewerken naar een toegankelijke horeca;
- Benoemen van toegankelijkheid als advies in de vergunningsverlening bij evenementen;
- Vergroten van de toegankelijkheid van accommodaties van verenigingen;
- Onderzoeken of aansluitingen tussen doelgroepenvervoer en toegankelijk regulier vervoer mogelijk zijn;
- Verbeteren van de informatievoorziening van de vervoersmogelijkheden in de gemeente;
- Stimuleren bewustwording bij bedrijven dat mensen met een beperking van waarde zijn in het bedrijf;
- Evalueren gemeentelijke regelingen voor mensen met een beperkt budget.

4. Rol van de gemeente

Onze samenleving verandert. Verzorgingshuizen zijn alleen nog beschikbaar voor mensen met een grote zorgvraag. Ziekenhuizen sturen patiënten steeds eerder naar huis, sociale werkplaatsen krimpen. Mensen moeten langer zelfstandig wonen, er is minder sociaal vangnet en mogelijkheden voor zorg en ondersteuning zijn beperkt.

De wereld verandert in een leefwereld waarin inwoners zelf weten wat goed is. Onze samenleving ontwikkelt zich richting een participatiesamenleving. Iedereen die dat kan neemt verantwoordelijkheid voor zijn of haar eigen leven en omgeving. In de gemeente Aalten is het streven dat iedereen, ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking, mee doet en daarbij keuzevrijheid heeft. Om dat streven te realiseren zijn we samen aan zet.

Veel inwoners redden zichzelf, redden zich met elkaar en beschikken over voldoende zelf organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen.
Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en meedoen in de samenleving. De gemeente doet daarin wat nodig is. Er wordt een groter beroep gedaan op actief burgerschap en het zelf oplossend vermogen van inwoners, maar ook op een betere wisselwerking tussen inwoner en bestuur.

Van betekenisvolle participatie, en meer specifiek maatschappelijke inzet, is sprake als iemand het kan, wil en de mogelijkheid heeft. Het betreft een wisselwerking tussen persoonlijke kenmerken en context gerelateerde factoren.

De gemeente is steeds vaker bezig “mogelijk maken” en “bevorderen” en minder vaak met “regisseren”. De gemeente mobiliseert de eigen kracht van inwoners. De gemeente zet zich onder meer in voor een vergrote toegankelijkheid van de publieke ruimten, van wegen, paden en gebouwen, van informatie, en de mogelijkheid keuzes te maken. Het streven is dat ook mensen met beperkingen volwaardig meedoen. De gemeente “zorgt dat” inwoners zo veel mogelijk elkaar ondersteunen op zo een wijze dat inwoners in hun eigen omgeving mee kunnen doen.

4.1 Goede voorbeelden uit de gemeente Aalten

In de gemeente Aalten zijn goede voorbeelden te vinden waar alle inwoners aan mee kunnen doen. Gedurende de totstandkoming van deze notitie zijn deze voorbeelden expliciet genoemd.

Ontmoeting

Door de ervaringsdeskundigen worden de sportparken in Aalten en Sportlint Dinxperlo genoemd waar bewust wordt onderzocht hoe iedereen zich welkom voelt en mee kan doen. Je kunt er bijvoorbeeld voetballen op je eigen niveau, maar het zijn vooral ook plekken waar je elkaar ontmoet. Dit geldt ook voor de ontmoetingsplekken die Figulus Welzijn beheert en de Kulturhuzen/ buurtschapshuizen.

Kulturhuzen/ buurtschapshuizen

In de gemeente Aalten zijn Kulturhuzen/ buurtschapshuizen te vinden. Dit zijn initiatieven vanuit de dorpskernen en buurtschappen. Door de gemeente wordt dit gewaardeerd en stimuleren we actieve deelname van inwoners.

Zorg

De consulenten zorg van de gemeente worden genoemd als positief voorbeeld. Zij denken goed met je mee bij problemen en proberen samen naar een oplossing te zoeken. Met de nieuwe werkwijze die wordt gehanteerd (‘zo persoonlijk mogelijk’) wordt nog meer gekeken naar passende maatwerkoplossingen bij individuele inwoners.

Website

Eén van de gemeentelijke websites ‘samen.aalten.nl’ wordt als toegankelijk ervaren door een aantal ervaringsdeskundigen.

Vervoer

Tijdens de eerste bijeenkomst is gesproken over het gemis van de buurtbus tussen Dinxperlo en Aalten. Deze bus reed tijdelijk niet in verband met Corona. Dit is inmiddels opgelost door inzet van ZOOV op deze buslijn.

5. Uitgangspunten

Voor gemeente Aalten vertaalt deze ontwikkeling zich in onderstaande uitgangspunten met bijbehorende voorbeelden. Deze voorbeelden zijn fictief en alleen bedoeld ter illustratie.

1. Van overheid naar samenleving

Zorgen voor mensen met een beperking is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid, maar wij zijn als samenleving (mede) verantwoordelijk. Bijvoorbeeld kinderen met een beperking die een reguliere basisschool bezoeken. Ondanks beperkingen kunnen ze meestal prima meekomen met de rest van de leerlingen. Kinderen op school leren spelenderwijs, waardoor ze goed met iedereen communiceren. Niet focussen op de beperking en naar een speciale school sturen, maar als samenleving kijken naar de mogelijkheden en waar mogelijk meedoen met de samenleving.

2. Van vangnet naar springplank

De ondersteuning die geboden wordt moet niet alleen dienen als een vangnet, maar vooral als springplank voor een zelfstandiger leven. Inwoners in onze gemeente kunnen deelnemen aan een veelvoud van activiteiten of gebruik maken van vrijwilligers.

Ouderen die eenzaam zijn en kwakkelen met hun gezondheid, toch stimuleren om de deur uit kan om leuke dingen te doen. Via bijvoorbeeld vrijwilligers of Kulturhus. Regelmatig langs gaan om een kopje koffie te drinken, deelnemen aan de sjoelclub of om samen een wandeling te maken in de buurt. De sociale interactie die ouderen daar hebben zorgt ervoor dat ze pas in een latere fase in hun leven een vangnet nodig hebben. De activiteiten werken voor hen als een springplank naar een zelfstandiger leven.

3. Van individu naar gemeenschap

Een voorziening moet niet alleen een oplossing zijn voor een individuele belemmering, maar het moet een oplossing zijn waar iedereen baat bij heeft. Voorbeeld is een algemene voorziening. Door wetswijzigingen is de situatie voor leerlingen die naar het speciaal voortgezet onderwijs gaan veranderd. Leerlingen die volgens een arts in staat zijn zelf te reizen, kunnen gebruik maken van het openbaar vervoer (een algemene voorziening). Zo leert iemand zelfstandig reizen al of niet onder begeleiding. Dit betekent meer zelfvertrouwen en ontwikkeling: een kanteling naar een vergrote zelfstandigheid in het maatschappelijk leven.

4. Van obstakel naar toegankelijk en inclusief

Toegankelijkheid, ook voor mensen met beperkingen, is een voorwaarde voor een inclusieve samenleving (in aansluiting op doelstelling VN-verdrag). Voorbeeld toegankelijkheid is dat iemand regelmatig met de bus (openbaar vervoer) reist. Maar steeds meer moeite heeft met het in- en uitstappen. Obstakels zijn fysieke en mentale knelpunten binnen de bebouwde omgeving en vragen een bepaalde inspanning van een persoon om deze op te lossen. Dit kan betrekking hebben op het mentale en het fysieke ‘kunnen’. In een gebouw of omgeving kan het onder meer het ervaren van een knelpunt betekenen, zoals: een onduidelijke weg naar de toegang tot een gebouw, een slecht bedienbare deur, een moeilijk begrijpelijke tekst. Iedereen heeft te maken met toegankelijkheid en inclusiviteit; alle organisaties, inwoners. Gemeentelijke afdelingen zijn aan zet.

5. Van probleem naar persoon

Je bent niet een probleem. Je bent een persoon. Al dan niet met een beperking. Voorbeeld maatwerk, mensen hebben soms de neiging problemen en mensen te labelen. We hebben als persoon echter meerdere rollen. Iedereen is een individu. Iemand is geen autist, maar een persoon met autisme. Iemand is geen dementerende, maar een persoon met dementie. Wie je bent staat voorop en niet wat je beperking is. Je bent niet beperkt maar je hebt een beperking. Het zorgt voor een gesprek met meer mogelijkheden om te kijken naar iemands talenten. Met als gevolg: andere oplossingen waar ze wellicht zelf niet waren opgekomen, en ondersteuning op maat.

6. Van beperking naar talent

Veel voorzieningen zijn nu gericht op omgaan met je probleem, in plaats van het aanspreken en versterken van iemands talent. Voorbeeld aansluiting op iemands talenten In de gemeente Aalten wordt op basis van iemands talenten werk gezocht. Via het meldpunt kan een werkgever een vacature melden. De werkmakelaar inventariseert graag de wensen van de werkgever met betrekking tot functie. Zo is iemand op zoek naar werk. In het bestand werkzoekenden heeft de werkmakelaar deze persoon als kandidaat geselecteerd omdat hij voldoet aan de door de werkgever gestelde functie-eisen. Hierbij is het talent van iemand een van de uitgangspunten en door deze talenten te delen in een breder netwerk wordt de mogelijkheid tot het benutten van talenten vergroot.

7. Van speciaal naar normaal

Een speciale voorziening is gericht op een speciaal probleem. Als de ondersteuning bijdraagt aan het versterken van het normale leven worden meer resultaten bereikt. Een voorbeeld is het speciaal onderwijs. Door kinderen naar het speciaal onderwijs te laten gaan, benadrukken we zijn of haar beperking. Beter is het, dat zij, wanneer mogelijk, naar het reguliere onderwijs gaan. Door een kind op school te houden met passende ondersteuning (passend onderwijs), is hij of zij in staat het normale leven te versterken. Een ander voorbeeld is een activiteit in bijvoorbeeld een Kulturhus. Iedereen is welkom. Clubs, verenigingen en algemene voorzieningen zijn toegankelijk. Mensen doen gezamenlijk activiteiten en doen mee. Of ‘Het Sportcarrousel’, een gratis naschoolse activiteit waarbij kinderen kennis kunnen maken met verschillende activiteiten. Voor kinderen met én zonder beperking.

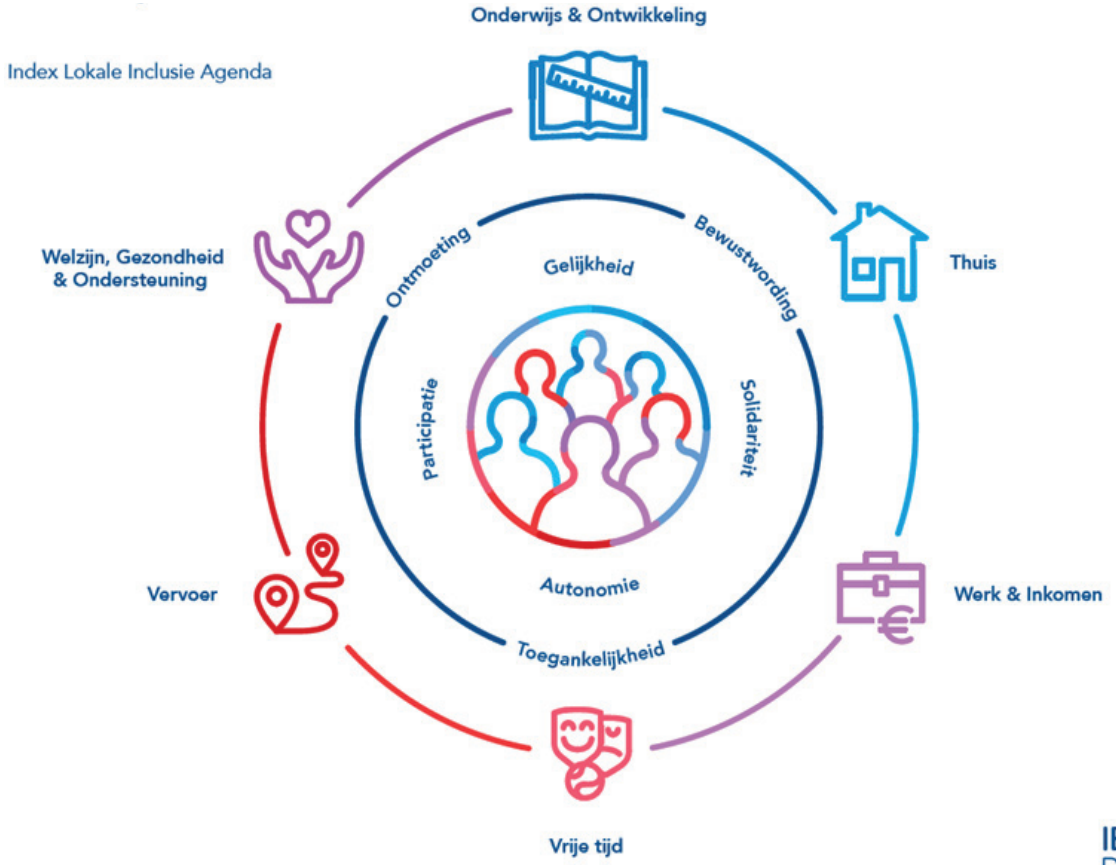
8. Van systeemwereld naar leefwereld

Door voor ogen te houden wat de bedoeling is, wordt de leefwereld van een individu of gezin het uitgangspunt voor de oplossingen. Voorbeeld is sporten met coaches. Er zijn verschillende sportcoaches actief in de gemeente Aalten. Doel is het realiseren van voldoende sport- en beweegaanbod voor alle inwoners. Sportcoachprogramma sluit aan bij het project Gezond Aalten en bij Kerngericht werken. Het stimuleren van meer bewegen kan overgewicht terugdringen, eenzaamheid voorkomen en mensen in beweging krijgen.

5.1 Aandachtspunten 2022 - 2023

Op het gebied van inclusie zijn er ook binnen de gemeente Aalten verbeterpunten te noemen. Niet iedereen kan altijd meedoen en/of gebruik maken van openbare voorzieningen. Toegankelijkheid van wegen en stoepen wordt genoemd als voorbeeld. Ook de horeca is niet altijd toegankelijk voor mensen die minder mobiel zijn. Activiteiten kosten over het algemeen geld. Mensen met minder inkomen hebben hier niet altijd budget voor. Regelingen voor deze mensen zijn niet eenvoudig. Verder stuurt de gemeente brieven die niet voor iedereen even goed te begrijpen zijn, het mooiste is alles in B2-taal. Door in B2-taal te schrijven zal de leesbaarheid vergroot worden waardoor teksten begrijpelijker worden gemaakt.

Daarnaast is het is belangrijk dat er meer inlevingsvermogen komt over waar mensen met een beperking tegenaan lopen. Gemeenten moeten actie ondernemen om de samenleving bewust te maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee van hun rechten, behoeften, mogelijkheden en bijdragen. Bijvoorbeeld door meer voorlichting te geven en zich meer in mensen met een beperking in te leven bij de toegankelijkheid van openbare gebouwen. Maar denk ook aan mensen met een taalachterstand en welke drempels zij ervaren om mee te doen in de samenleving. En aan de digitale toegankelijkheid: zijn regelingen en e-diensten van de gemeente gebruiksvriendelijk voor bijvoorbeeld ouderen?

VNG IEDEREEN DOET MEE!

Landelijk zijn door de VNG-thema's voor een inclusie-agenda benoemd. Dit zijn:

- Thuis
- Werk & Inkomen
- Vrije Tijd
- Vervoer
- Welzijn, gezondheid & ondersteuning
- Onderwijs & ontwikkeling

De gemeente Aalten vindt het belangrijk toe te werken naar een inclusieve samenleving, maar niet alles kan in één keer gerealiseerd worden. In de bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen is gevraagd naar de meest belangrijke thema's. Deze thema's zijn speerpunten voor de komende twee jaren om uit te werken en om zo invulling te geven aan de Inclusie Agenda.

De belangrijkste thema's die de ervaringsdeskundigen noemen, zijn:

- Bewustwording, communicatie en informatie
- Toegankelijkheid
- Vrije tijd
- Vervoer
- Werk en inkomen

Bewustwording, communicatie en informatie

Een inclusieve samenleving maakt een omslag in denken nodig. Om inwoners, ondernemers en ambtenaren, mee te nemen in het streven dat iedereen mee kan doen, is de eerste stap hen kennis te laten maken met ervaringen van de ervaringsdeskundigen. Wat betekent het als iemand de stoep niet op kan of geen werkplek kan vinden?

Daarvoor gaan we actief op zoek naar zulke ervaringen door bijvoorbeeld het instellen van een meldpunt. De eerste start is gemaakt met een beperkt aantal groepen van ervaringsdeskundigen en sociaal betrokkenen, maar er zijn veel meer ervaringsdeskundigen die door hun ervaringen kunnen bijdragen aan het inclusiever maken van de gemeente. Denk hierbij aan blinden en slechtzienden of mensen die vanuit hun seksuele geaardheid niet altijd mee kunnen doen.

In 2022 worden er werkgroepen gevormd waar de ervaringsdeskundigen ook actief bij betrokken zijn, om samen met ambtenaren en andere betrokkenen aan de slag gaan met de gestelde acties. We gaan onderzoeken hoe we ondernemers, verenigingen en bijvoorbeeld scholen kunnen motiveren en activeren om verandering in gang te zetten om (nog) inclusiever te worden. Dit willen wij gaan doen door gebruik te maken van het Inclusie Pact. Met dit Aaltens keurmerk kunnen ondernemers, verenigingen maar ook de Gemeente laten zien dat zij zich inzetten voor een inclusievere samenleving. Het Inclusie Pact komt bij 7.2 nog verder aan bod.

6. Plan van aanpak 2022-2023

De komende twee jaar gaat de gemeente Aalten aan de slag met de volgende actiepunten;

- Instellen meldpunt inclusie;
- Geven van voorlichting aan inwoners; we organiseren in 2022 bijvoorbeeld een informatiebijeenkomst voor de medewerkers, waarin we uitleggen wat de Lokale Inclusie Agenda is en welke rol en verantwoordelijkheid de teams daarin hebben;
- Onderzoek naar inzet Inclusie Pact;
- Publiceren van ervaringsverhalen in de weekbladen en sociale media;

6.1 Toegankelijkheid

Om mee te doen, is het van belang dat de samenleving toegankelijk is. Toegankelijkheid heeft 2 pijlers: fysieke toegankelijkheid (ergens kunnen komen), maar ook de toegankelijkheid van informatie (informatie kunnen vinden en begrijpen). Daarnaast is het belangrijk dat iedere inwoner weet waar hij terecht kan bij problemen. Concrete acties voor 2022-2023 zijn:

- Vergunningen toetsen aan het bouwbesluit, hierin zijn ook regels voor de toegankelijkheid opgenomen.
- Bevorderen dat door de gemeente Aalten begrijpelijke informatie gegeven;
- Bekend maken aan alle inwoners waar zij terecht kunnen bij problemen;
- We organiseren in 2022 een training voor medewerkers van de gemeente of een ervaringsparcours, waarbij deelnemers zelf kunnen ervaren hoe het is om een beperking te hebben;
- Openbare bijeenkomsten van de gemeente Aalten organiseren we zoveel mogelijk in gebouwen met een goede (rolstoel)toegankelijkheid.

6.2 Vrije tijd

Om je goed te voelen, wil je mee kunnen doen; een zinvolle invulling van je vrije tijd hoort hierbij. Dit is niet altijd vanzelfsprekend. Niet iedereen voelt zich overal welkom, mensen met een beperking kunnen niet altijd terecht in de horeca en ook als toerist moet je soms zoeken naar waar je terecht kunt. Mensen met beperkingen ondervinden regelmatig problemen in de fysieke toegankelijkheid van accommodaties van verenigingen.

Het toerismebeleid van de gemeente Aalten is verankerd in twee nota's; de regionale Vrijetijdsagenda 2020-2030 van 8 gemeenten en de lokale beleidsnota Vrijetijdseconomie waarin aanvullend lokaal beleid, prioriteiten en acties zijn vastgelegd. In de regionale Vrijetijdsagenda is o.a. vastgesteld dat we de Achterhoek willen profileren als regio waar iedereen, ook met een beperking, welkom is, onder het motto 'Onbeperkt Genieten'. Met de app Ongehinderd willen we de toegankelijkheid van locaties die bepaalde voorzieningen bieden in kaart brengen. Onderzocht wordt of en zo ja hoe, een vervolgactie gericht op inspiratie van en bewustwording bij ondernemers wordt ingezet. Daarbij kan de Inclusie Pact ook een hulpmiddel zijn.

In de lokale beleidsnota Vrijetijdseconomie die in maart 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld, is geconstateerd dat het beleidsveld toerisme en recreatie niet op zichzelf staat en de relatie met andere beleidsvelden/ integraliteit van belang is. Ook was er vanuit het thema 'routestructuren versterken' al aandacht voor 'meedoen'; de buitendienst onderzoekt bijvoorbeeld of recreatieve tracés (buiten de zandwegen) veiliger en comfortabeler kunnen door toepassing van half verharding; daarnaast is een route voor aangepaste fietsen in de maak.

Naar aanleiding van de recente ervaring met de app Ongehinderd (waarin inmiddels ook openbare gebouwen in de gemeente worden opgenomen) en in het kader van de start nota Inclusie is tussen de vakgebieden afgesproken om te onderzoeken welke kansen er zijn voor samenwerking.

Concrete acties voor 2022-2023 zijn:

- Vanuit de regionale agenda (waar mogelijk) Stichting Onbeperkt Genieten inzetten.
- Onderzoeken welke kansen er zijn voor samenwerking tussen de taakvelden binnen de gemeente op gebied van toegankelijkheid.
- Onderzoeken welke kansen Ongehinderd (de uitvoerende partij voor het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid) kan bieden voor de gemeente Aalten.

6.3 Vervoer

Het openbaar vervoer is beperkt in de gemeente Aalten. Sommige inwoners zijn echter afhankelijk van dit vervoer om ergens naartoe te gaan. Ervaringsdeskundigen willen de mogelijkheid hebben om ook individueel naar activiteiten toe te gaan.

Concrete acties voor 2022-2023 zijn:

- Onderzoeken of aansluitingen tussen doelgroepenvervoer en toegankelijk regulier vervoer mogelijk zijn.
- Verbeteren van de informatievoorziening van de vervoersmogelijkheden in de gemeente.

6.4 Werk & Inkomen

Het hebben van werk is niet vanzelfsprekend voor iedereen. Het streven is om mensen naar vermogen mee te laten doen aan het arbeidsproces. Om dit te bewerkstelligen, is het nodig dat ondernemers weten wat mensen met een beperking wel kunnen en hoe zij op een goede manier worden ingezet in een bedrijf.

Mensen die weer aan het werk gaan na een uitkeringssituatie, hebben soms nog een periode hulp nodig om te leren omgaan met hun nieuwe situatie (zoals administratie, toeslagen, opvang en andere verplichtingen). Daarnaast is het lastig om mee te doen als je maar weinig budget hebt om van rond te komen.

De gemeente Aalten heeft verschillende regelingen die het mogelijk moeten maken toch mee te doen. Deze regelingen werken niet altijd even goed, waardoor meedoen niet altijd mogelijk is.

Concrete acties voor 2022-2023 zijn:

- Stimuleren bewustwording bij bedrijven dat mensen met een beperking van waarde zijn in het bedrijf.
- Evalueren gemeentelijke regelingen voor mensen met een beperkt budget.

6.5 Diversiteit

In 2022 gaan we onderzoeken wat past in de gemeente Aalten binnen het thema diversiteit.

7. Op weg naar een inclusie-agenda

De komende jaren willen we concreet aan de slag om te komen tot een inclusie-programma. Daarvoor zijn hierboven al een aantal concrete acties benoemd. Met de nota Burgerparticipatie heeft de raad de keuze gemaakt om als gemeente en samenleving gezamenlijk ideeën te ontwikkelen, en te komen tot breed gedragen concrete acties.

Daarom wil de gemeente Aalten de inclusie-agenda aanpakken en invullen in samenspraak en samenwerking met ervaringsdeskundigen, maatschappelijk betrokkenen, ondernemers en andere partners en ambtenaren die betrokken zijn bij de verschillende thema's. Dit vraagt een nieuwe manier van denken en werken. Dit kost tijd en soms ook geld. Daarom vindt de beweging naar een meer inclusieve samenleving stapsgewijs en geleidelijk plaats. In 2022 komt de inclusie agenda onder andere tot stand met behulp van input door ervaringsdeskundigen. Daarbij kan het panel van ervaringsdeskundigen ook aangevuld worden met mensen vanuit een andere doelgroep, denk daarbij aan de LHBTI+-gemeenschap of een visuele beperking. Landelijk is gebleken dat het betrekken van ervaringsdeskundigen een succesfactor is voor het slagen van de inclusie binnen een gemeente.

7.1 Uitvoering

Om het inclusie-programma verder vorm te geven, wordt een projectorganisatie ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van ervaringsdeskundigen, ondernemers, maatschappelijke organisaties, bestuurders en ambtenaren van de gemeente Aalten. Een onafhankelijk voorzitter gaat dit project leiden. Na vaststelling van deze notitie door de raad wordt de projectorganisatie ingericht. College en raad worden tijdig geïnformeerd over de inrichting, de voortgang en de resultaten van de projectorganisatie. Deze start nota biedt, in combinatie met de actuele ontwikkelingen, richtingen (vertrekpunten) die de paraplu en toetssteen vormen voor het beleid in het brede sociaal domein met beleidsvelden als jeugd, onderwijs, volksgezondheid, participatie, vluchtelingenwerk, accommodatiebeleid, armoedebeleid, schuldhulpverlening, het beleid voor de dorpsteams, het zorgloket et cetera.

Deze start nota bevat ook uitgangspunten voor beleidsterreinen als verkeer en vervoer, wonen, openbare orde en veiligheid, openbare werken, grondgebied en communicatie. Op deze manier wordt de visie beleidsmatig verwerkt en verankerd om gezamenlijk duurzaam doelen (zoals op te nemen in de diverse beleidsplannen) te bereiken. Beleidsplannen kennen vaak een doorlooptijd van vier jaar. De diverse (beleids-)zaken worden in overleg met betrokkenen (of hun vertegenwoordigers) zo ingericht dat ze ook ondersteunend zijn aan de inwoners. Met elkaar bouwen we aan een inclusieve gemeente Aalten. Hiervoor zijn we samen aan zet! Daar hebben we al een goed begin mee gemaakt, dat blijkt uit lopende ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het sociaal domein. Professionals werken samen met vrijwilligers en mantelzorgers, sluiten meer aan op de leefwereld van inwoners en werken integraal. Zo vergemakkelijkt bijvoorbeeld het participatiebeleid en het armoedebeleid mensen om mee te doen in de samenleving. Hierbij blijkt het bevorderen van de eigen kracht, het gebruik van hun netwerk en algemene voorzieningen vaak goed te werken. De gemeente heeft een belangrijke opgave om zowel hulpvragers als hulpverleners samen te laten werken en vooral ook goed te informeren. De gemeente bevordert mantelzorg, vrijwilligerswerk en informele hulp. Als mensen zich – in welke vorm of op welk niveau dan ook - nuttig inzetten voor hun directe leefomgeving, buurtgenoten of maatschappelijke doelen dan draagt het bij aan hun zelfontplooiing en gevoel van eigenwaarde.

Integrale beleidsvoorbereiding en intensievere samenwerking tussen- maar ook binnen - afdelingen is steeds meer vanzelfsprekend. Zo wordt steeds vaker samenwerking gezocht tussen het sociale en het fysieke domein gelet op de raakvlakken op het gebied van onder meer wonen, mobiliteit, vervoer, vastgoed en vergunningverlening. Integraliteit komt ook tot uitdrukking in de nieuwe Omgevingswet. Deze wet wordt, zo is nu de verwachting, in 2022 van kracht. Die wet gaat uit van minder regels, meer maatwerk en van meer betrokkenheid van inwoners bij de ruimtelijke inrichting van Nederland. De Omgevingswet is een decentralisatie van taken in het fysieke domein. Door samen te werken kan optimaal gebruikt worden gemaakt van de ervaring die reeds is opgedaan in het sociaal domein. De gemeente kan dit met hulp van maatschappelijke partners als woningcorporaties, middenstand, zorginstellingen en inwoners. Het met elkaar daadwerkelijk ‘handen en voeten geven’ aan deze visie, dat is de uitdaging waar we nu voor staan.

7.2 Vervolgroute van deze notitie/ Inclusie Agenda

Het Inclusie panel dat betrokken is bij het proces van totstandkoming van de start nota heeft aangegeven het eens zijn met de inhoud van deze notitie. Nu wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de raad. Daarna start de projectorganisatie met de uitvoering. In de projectgroep zit een brede afvaardiging uit de organisatie. We opteren voor een invoering in fases. Mooi is bijvoorbeeld 3 items per jaar oppakken en invoeren. Zo ben je dan in vijf jaar 15 stappen verder. En we betrekken de Global Goals zoals opgesteld in 2015 door de VN er natuurlijk bij. Want ook in de verschillende tegels zit veel inclusie. Daarnaast gaan we onderzoeken hoe wij een Aaltens Inclusie Pact kunnen vormgeven. Dit is een toegankelijkheidskeurmerk voor gebouwen, horeca, winkels en evenementen.

In 2022 gaat de gemeente Aalten onderzoeken hoe ondernemers, verenigingen, scholen of bijvoorbeeld sportaccommodaties gestimuleerd en geactiveerd kunnen worden om hun toegankelijkheid te vergroten. Dit voor zowel de zichtbare als onzichtbare toegankelijkheid. Zij kunnen zich aansluiten bij het Inclusie Pact, met dit keurmerk geven zij aan dat ze gaan kijken hoe zij de toegankelijkheid kunnen verbeteren. Door werkgroepen te formeren waar een ervaringsdeskundige, ambtenaar en de ondernemer, vereniging ed. aan deelneemt wordt er samen gekeken naar de mogelijkheden om toegankelijkheid te vergroten. Doel is meer gemeentelijke gebouwen, horecagelegenheden, winkels en verblijfaccommodaties (fysiek) toegankelijk maken voor mensen met een beperking. Ondernemers worden gestimuleerd om hun onderneming fysiek toegankelijk te maken en te houden. Maar denk ook aan bijvoorbeeld een prikkelarme omgeving, het wegnemen van onzichtbare barrières. Zij worden daarvoor beloond, door een toegankelijkheidskeurmerk.

Concrete acties voor 2022-2023 zijn:

- Voorwaarden formuleren om in aanmerking te komen voor het keurmerk.
- Draagvlak, behoeften en wensen inventariseren bij onder andere de Ondernemersvereniging, sportverenigingen en ervaringsdeskundigen.
- Plan van aanpak controle gebouwen en uitreiken keurmerk.
- Communicatieplan voor deelnemende organisaties/ ondernemers & bezoekers

Globale planning:

- Februari 2022 afronden start nota Inclusie
- Maart 2022 nota voorleggen aan collega
- Mei- Juni 2022 behandelen van nota door nieuwe raad
- Juni 2022 project groep formeren en projectplan maken
- Juni 2022 starten met de eerste drie onderdelen

Tegels inclusie van Global Goals

BIJLAGE 1 - Betrokken ervaringsdeskundigen

- Cultuurverbinder (mensen met niet Nederlandse achtergrond)
- Meedoenpact (mensen in armoede)
- Samen Sterk (mensen met een verstandelijke beperking)
- Sociale Raad (gemeentelijke commissie vanuit Sociaal Domein)
- SSGR (senioren en gehandicaptenraad)
- Lokale VN - ambassadeurs

Ook het Platform Ouderenondersteuning (ouderen) en Samen Wij (een lotgenoten groep voor mensen met een psychische kwetsbaarheid) zijn uitgenodigd om mee te denken. Zij hebben niet aan de gezamenlijke bijeenkomsten deelgenomen. Een aantal mensen van Samen Wij heeft wel mondeling input gegeven voor dit plan.

BIJLAGE 2 – Over het VN-verdrag inzake de ‘rechten van personen met een beperking’

Per 1 juli 2016 is het VN-verdrag ook in Nederland geratificeerd (inwerkingtreding per 1 januari 2017). Doelstelling van het verdrag is het bevorderen van inclusie en participatie van mensen met een handicap. Deze doelstelling is van toepassing op alle soorten handicaps - fysieke, psychische en verstandelijke beperkingen - en beslaat alle levensterreinen waaronder arbeid, onderwijs, verkeer en vervoer, zorg, financiën, openbare orde en veiligheid, vluchtelingenwerk, communicatie, wonen, openbare werken, water, monumentenzorg, recreatie, duurzaamheid, natuur, cultuur.

Het verdrag gaat uit van ‘progressieve verwezenlijking’ via een geleidelijk transformatieproces; in aanvulling op bestaand beleid over diverse terreinen worden, voor zover redelijk en nodig, maatregelen genomen die bijdragen aan de doelstelling. Gemeente Aalten spant zich in om het gedachtegoed van het verdrag; het volwaardig participeren in de samenleving van mensen met een handicap, in te bedden in regels en beleid. Volwaardig participeren houdt in: meedoen en keuzevrijheid hebben. Belangrijk daarbij is dat de gemeente, en ook inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties op een manier omgaan met mensen met een handicap waarbij het logisch is dat rekening met hen wordt gehouden; dit heet ‘inclusief beleid’.

16 Speerpunten voor Nederland uit het VN-verdrag

Het College voor de rechten van de Mens formuleerde 16 speerpunten uit het VN-verdrag die in de Nederlandse situatie het meest toepasselijk zijn:

- Zorg voor bewustwording over toegankelijkheid in de fysieke en de digitale omgeving bij opdrachtgevers, ontwerpers, bouwers en controleurs. Ga daarbij uit van het principe design for all.
- Houd rekening met de breedte van het begrip ‘toegankelijkheid’. Het gaat niet alleen om fysieke beperkingen maar ook om visuele, auditieve, verstandelijke en psychische beperkingen. Zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij
- Bevorder zelfstandig wonen, ook voor mensen in een zorginstelling, zodat voldoende recht wordt gedaan aan de autonomie van personen met een beperking.
- Stimuleer dat woningen worden gebouwd die geschikt zijn voor mensen met een beperking.
- Zorg ervoor dat bij zelfstandig wonen tegemoet wordt gekomen aan de daadwerkelijke behoefte aan ondersteuning van mensen met een beperking.

Onderwijs

- Onderzoek wat er nodig is om van Passend Onderwijs, inclusief onderwijs te maken.
- Neem concrete maatregelen om thuiszitters weer het onderwijs in te krijgen.
- Zorg dat de wens van het kind uitgangspunt is bij het te volgen onderwijs.
- Zorg in docentenopleidingen voor het reguliere onderwijs voor kennis over onderwijs aan leerlingen met beperkingen.
- Zorg ervoor dat werk voor mensen met een beperking lonend, relevant en duurzaam is. Voer de Participatiewet zodanig uit dat er ruimte bestaat voor individuele benaderingen.

- Maak het mogelijk en aantrekkelijk voor werkgevers om mensen met een beperking duurzaam aan te nemen: voor langere tijd en met de juiste benodigdheden.
- Maak gebruik van goede voorbeelden van werkgevers die erin slagen om mensen met een beperking binnen te halen en te behouden.
- Betrek mensen met een beperking op alle niveaus bij besluitvorming.
- Geef mensen met een beperking voorlichting over mogelijkheden om misstanden aan de kaak te stellen en faciliteer klachtinstanties om hun werk adequaat te verrichten.
- Verzamel gegevens over structuren, processen en uitkomsten van beleid die mensen met een beperking aangaan. Pas beleid waar nodig aan. 16.Betrek alle ministeries bij de implementatie van het VN-verdrag.
- Het College voor de Rechten van de Mens heeft onder meer als wettelijke taken:
  - Onderzoek naar mogelijke schendingen van mensenrechten
  - Rapporteren en adviseren over mensenrechten in Nederland

Bijlage 3: Voorbeelden van Inclusie in de gemeente Aalten

Er is al veel gerealiseerd en in werking gezet, het is te veel om allemaal te vermelden maar hieronder enkele voorbeelden van Inclusie binnen de gemeente;

Jeugd

- Kinderraad met jaarlijks gekozen kinderburgemeester. Zo praten kinderen mee over wat voor hen belangrijk is in de gemeente
- Er is een Integraal Kindcentrum (IKC) gerealiseerd. Dat is een plek waar iedereen samenwerkt vanuit één visie, één team en één plan. Zij bieden onderwijs, opvang, ondersteuning en ontspanning onder één dak. Het Integraal Kindcentrum biedt een kind een arrangement op maat. Dit betekent dat men gebruik kan maken van zowel onderwijs, kinderopvang maar ook van de andere voorzieningen. Zo is het ondersteuningsteam en bijvoorbeeld ook een dyslexiespecialist binnen het IKC in te zetten.
- De Gelijke Kansen Alliantie (GKA) werkt samen met scholen, gemeenten en maatschappelijke partners aan het verbeteren van kansengelijkheid in het onderwijs met aandacht voor thuis, school en de leefomgeving. We willen het onderwijs stimuleren zich hiervoor aan te melden zodat we het GKA kunnen gebruiken als kapstok om onze gezamenlijke visies (gemeente en onderwijs) over bijvoorbeeld zorg in onderwijs en de overgang po/vo aan op te hangen.
- ‘Het Sportcarrousel’, een gratis naschoolse activiteit waarbij kinderen kennis maken met verschillende activiteiten. Voor kinderen met én zonder beperking.
- Preventief Platform Jeugd (PPJ). Dit is een regionaal samenwerkingsverband van zorg-, welzijnsaanbieders en gemeenten rondom jeugd en gezin. Hier kan men terecht met vragen en advies over opgroeien en opvoeden.

Toerisme

- Wij zijn met verschillende locaties te vinden op de site ongehinderd.nl. Ongehinderd heeft een (gratis) app en website waarmee mensen met een lichamelijke beperking inzicht krijgen in de toegankelijkheid van publieke locaties. Door een keuringsteam worden locaties getoetst in opdracht van gemeenten en bedrijven.

Vluchtelingen

- Figulus Welzijn heeft in opdracht van de gemeente verschillende projecten lopen om vluchtelingen makkelijker te laten integreren, zoals; Samen Achterhoek Aalten en
- ‘de voorleesexpress’ in samenwerking met bibliotheek de Achterhoekse Poort.

Welzijn

- Vanuit Figulus Welzijn kan de mantelzorgconsulent ingezet worden voor mensen die mantelzorger zijn en een luisterend oor kunnen gebruiken maar zij kan ook informatie geven of geeft tips en adviezen. Daarnaast organiseren zij regelmatig activiteiten als workshops en Café Doodgewoon.
- Voor ouderen in de gemeente zijn er tal van voorzieningen. Er zijn allerlei ontmoetingsactiviteiten georganiseerd door Figulus Welzijn zoals bijvoorbeeld; het handwerk- of schildercafé en het pannenkoekhus. Verder wordt er Senioren Fit aangeboden (bewegen, beweegtuin, zwemmen), koersbal, een fietsgroep en een scootmobielclub. Ouderen krijgen zo de mogelijkheid om sociale contacten aan te gaan, te onderhouden en fit te blijven.

Armoede

- Er is vanuit Figulus Welzijn een kledingruil opgezet. Bij Mooi voor Nop in Aalten of Hip zonder Knip in Dinxperlo is er de mogelijkheid om zonder kosten kleding te ruilen.
- De klussendienst vanuit Figulus Welzijn helpt bij kleine klussen in om huis bij inwoners met een kleine beurs en klein netwerk. Dit voor een kleine vergoeding.
- Er zijn verschillende regelingen voor mensen met minima inkomen.
- Jeugdsportfonds biedt kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid een vergoeding te krijgen van het lidmaatschap van een sportvereniging en eventuele benodigde sport attributen. Dit wordt vanuit Figulus geregeld.

Vervoer

- De electrocar is in samenwerking met Stichting Zorgcombinatie Marga Klompé gerealiseerd voor hulpbehoevende ouderen in Aalten, Dinxperlo en directe omgeving voor vervoer van deur tot deur.

Wonen/ toegankelijkheid

- Er wordt gekeken naar levensloopbestendig bouwen. Dat is ook meegenomen in de Woonvisie 2021-2026. In toenemende mate wordt rekening gehouden met toegankelijkheid.
- Met de app ‘Hoge Nood’ kan men makkelijk zoeken naar een (toegankelijke) toilet in winkels en andere (horeca)ondernemers in de gemeente Aalten. Klanten en andere bezoekers van de centra in de gemeente Aalten zien zo eenvoudig waar zij gratis van het toilet gebruik mogen maken. Ook herkenbaar aan de sticker op het raam.
- Met het project ‘de lokale aanpak laaggeletterdheid’ wordt er gekeken naar toegankelijkheid op gebied van (digitale) informatie vanuit de gemeente. Doel is het bevorderen van begrijpelijke informatie voor iedereen. Dat wordt in 2022 verder vormgegeven.

Diversiteit

- In 2022 gaan wij onderzoeken welke activiteiten passen bij dit thema. Zo hebben wij ons aangesloten bij De Achterhoekse Pride.

Lente 2022

Gemeente Aalten
Postbus 119
7120 AC Aalten

T (0543) 49 33 33
E gemeente@aalten.nl
I www.aalten.nl